

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหา
การลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายในพื้นที่รับผิดชอบ
ของกองกำลังผาเมือง

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอก เชิดพงศ์ ช่วยบำรุง
รองเสนาธิการ กองพลทหารม้าที่ 1

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2566

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย พันเอก เชิดพงศ์ ช่วยบำรุง

เรื่อง แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหา การลักลอบ
หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังผาเมือง

วันที่ 6 กันยายน 2566 **จำนวนคำ :** 8,657 คำ **จำนวนหน้า :** 27 หน้า

คำสำคัญ การลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย, กองกำลังผาเมือง

ชั้นความลับ ไม่มีชั้นความลับ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาการลักลอบหลบหนีเข้าเมือง โดยผิดกฎหมาย เพื่อเข้ามาทำงานในประเทศไทย ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังผาเมือง รวมถึงวิเคราะห์ ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง กฎหมายและนโยบาย รวมถึงระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหามา รวมถึงศึกษาแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหามา การลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย เพื่อเข้ามา ทำงานในประเทศไทย ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังผาเมือง

ผลการศึกษาพบว่าสภาพแวดล้อมในพื้นที่ตามแนวชายแดน จากการที่ไม่มีแนวเขต แดนที่ชัดเจน และง่ายต่อการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย และปัจจัย ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา และการทหาร ของประเทศไทยและประเทศเพื่อน บ้าน ตลอดจนการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ ซึ่งมีหลายหน่วยงาน ทำให้การ ปฏิบัติ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหามา การลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ไม่มี ประสิทธิภาพเพียงพอ อีกทั้งหลายหน่วยงาน ยังมีแนวทางปฏิบัติ หรือกฎหมายเฉพาะของ แต่ละหน่วยงานไม่สอดคล้องกัน ทำให้เกิดอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ดังนั้นจากการศึกษา พบว่า แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพ ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหามา การลักลอบหลบหนี เข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังผาเมือง ต้องใช้ศักยภาพ อำนาจ หน้าที่ ตามกฎหมายของแต่ละหน่วยงาน และการมีส่วนร่วม ในความร่วมมือกันทุกระดับ ทั้งจากหน่วยงานภายในประเทศไทยเอง และประสานความร่วมมือ กับหน่วยงานใน ประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหามา รวมถึงการบังคับ ใช้กฎหมายของแต่ละหน่วยงาน และแนวทางปฏิบัติ ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

ABSTRACT

AUTHOR: Colonel Cherdpong Chuaibamrung

TITLE: Optimizing the approach to prevent and address the issue of smuggling and illegal immigration falls under the area of responsibility of the Phamuang Forces

DATE: 6 September 2023 **WORD COUNT :** 8,657 **PAGES :** 27

KEY TERMS: Smuggling of illegal, Phamuang Forces

CLASSIFICATION: Unclassified

The research aims to study the problem of illegal immigration for work in Thailand in the area of responsibility of Pha Muang Army. It analyzes national strategies, security issues, laws, policies, and regulations related to prevention and problem-solving. The research also aims to study ways to increase efficiency in order to prevent and solve the problem of illegal immigration in the responsible area of Pha Muang.

The study found that the environment in areas along the border is conducive to smuggling due to unclear conditions. Additionally, political, economic, social, psychological, and military factors in Thailand and neighboring countries, as well as the operations of various local agencies, contribute to the ineffectiveness of preventing illegal immigration. Furthermore, there is a lack of consistent guidelines or specific laws among the agencies. Therefore, the study suggests that the Pha Muang Army's effective approach to prevent and solve illegal immigration in their responsible areas requires the collaboration, legal authority, and participation of all levels within Thailand and through international cooperation. This collaboration aims to improve the effectiveness of prevention, problem-solving, and law enforcement across all agencies and their respective guidelines. Let us work together towards this goal.

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคลเรื่อง แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังผาเมือง ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีด้วยความกรุณาช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษา งานวิจัย พันเอกหญิงนวลสมร จรวงษ์ และผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา พันเอก สุชาติ พุ่มสุวรรณ ซึ่งได้เสียสละเวลาในการอ่านตรวจทาน และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ รวมทั้งให้คำแนะนำในหลักการและแนวคิด นำเสนอมุมมองด้านต่างๆ ให้สอดคล้องกับงานวิจัย รวมถึงแนะนำปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงานแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหา รวมทั้งทุกท่าน ที่เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยในทุกขั้นตอน ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอบคุณข้าราชการเจ้าหน้าที่ และกำลังพลในกองกำลังผาเมืองสำนักงานประสานงานชายแดนไทยเมียนมาร์ ที่มีส่วนร่วม ในการนำเสนอเอกสารและข้อมูล รวมถึงขอบพระคุณอาจารย์หลักสูตรหลักประจำวิทยาลัยการทัพบกทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อบรมสั่งสอนช่วยเหลือให้คำแนะนำ และถ่ายทอดประสบการณ์อันมีค่าอย่างยิ่งให้แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด คุณค่าและประโยชน์จากงานวิจัยเล่มนี้ จะได้นำไปพัฒนาเพื่อให้เป็นประโยชน์แก่การทำงาน ในพื้นที่ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองสังคมและประเทศชาติต่อไป

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	2
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	2
วิธีการศึกษา.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	4
บทที่ 2 บทวิเคราะห์	6
สภาพแวดล้อมของประเทศเมียนมาร์.....	6
สาเหตุการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายของชาวเมียนมาร์.....	6
สภาพแวดล้อม สปป.ลาว.....	7
สภาพพื้นที่ตามแนวชายแดนในที่รับผิดชอบของกองกำลังผาเมือง.....	8
กลุ่มขบวนการนำพาลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย.....	9
สภาพการลักลอบข้ามแดน.....	11
สถิติการจับกุมการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย พื้นที่กองกำลังผาเมือง.....	11
กฎหมายการที่เกี่ยวกับการลักลอบหลบหนีเข้าประเทศโดยผิดกฎหมาย.....	12
บทบาทหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการลักลอบหนีเมืองโดยผิดกฎหมาย ในพื้นที่กองกำลังผาเมือง.....	17
ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขการลักลอบหลบหนี เข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย.....	19
การวิเคราะห์ SWOT Analysis.....	21
แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและแก้ไขการลักลอบหลบหนี เข้าเมืองโดยผิดกฎหมายในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังผาเมือง.....	22

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 บทอภิปรายผล.....	23
บทที่ 4 บทสรุป.....	27
ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย.....	28
ข้อเสนอแนะงานวิจัยครั้งต่อไป.....	28
เอกสารอ้างอิง.....	29
ประวัติผู้วิจัย.....	31

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การแก้ปัญหาการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายเพื่อเข้ามาทำงานในประเทศไทย เป็นอีกภารกิจหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งกองกำลังผาเมือง มีหน้าที่รับผิดชอบ สกัดกั้นปราบปรามและจับกุม ร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ เช่น ตำรวจภูธร อำเภอชายแดนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย พะเยา น่าน อุตรดิตถ์ และพิษณุโลก กองบังคับการตำรวจตรวจคนเข้าเมือง เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองอำเภอตามแนวชายแดนจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย พะเยา น่าน อุตรดิตถ์ และพิษณุโลก ซึ่งมีอำนาจหน้าที่บังคับใช้กฎหมายโดยตรง ในส่วนภารกิจของกองกำลังผาเมือง มีภารกิจ สกัดกั้นจับกุมตามแนวชายแดนในพื้นที่ 6 จังหวัดภาคเหนือได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา น่าน อุตรดิตถ์ และพิษณุโลก ซึ่งปัญหาดังกล่าว มีผลกระทบอย่างยิ่งต่อความมั่นคงภายใน หลายด้าน เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาการค้ามนุษย์ ปัญหาประชากรแฝง ฯลฯ ซึ่งหากการปฏิบัติงาน ป้องกันจับกุมและปราบปราม ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอก็จะไม่สามารถแก้ปัญหา การลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายเพื่อเข้ามาทำงานในประเทศไทยได้ตั้งแต่ต้น กลุ่มคนดังกล่าวก็จะเข้ามาสร้างปัญหาในด้านอื่นในพื้นที่ตอนในได้ ซึ่งเมื่อเข้ามาถึงพื้นที่ตอนในแล้ว จะทำให้การแก้ไขปัญหาที่ยั่งยืน

ซึ่งปัญหาการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายเพื่อเข้ามาทำงานในประเทศไทยในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังผาเมือง ในปัจจุบันพบว่า มีการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองเพิ่มมากขึ้น โดยมีเหตุปัจจัยทั้งจากภายใน และภายนอกประเทศ ทั้งนี้เนื่องมาจากปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองทั้งจากภายในประเทศไทย และจากภายนอกประเทศของประเทศเพื่อนบ้าน รวมถึงกฎหมายข้อบังคับวิธีการปฏิบัติต่าง ๆ ของประเทศไทยเอง ซึ่งมีหลายหน่วยงานมีหน้าที่ ในการดำเนินการแก้ปัญหาดังกล่าว ที่ไม่สอดคล้องกัน เนื่องจากหลายหน่วยงานมีกฎหมายข้อบังคับของตนเองในการปฏิบัติ ทั้งนี้อาจส่งเสริมให้แก้ปัญหาหรือปฏิบัติได้ง่ายขึ้นกับหน่วยงานหนึ่ง แต่ก็อาจเป็นอุปสรรคขัดแย้งกับอีกหน่วยงานหนึ่ง ทำให้การแก้ไขปัญหาดังกล่าวในปัจจุบันยังไม่มีประสิทธิภาพที่ดีพอ

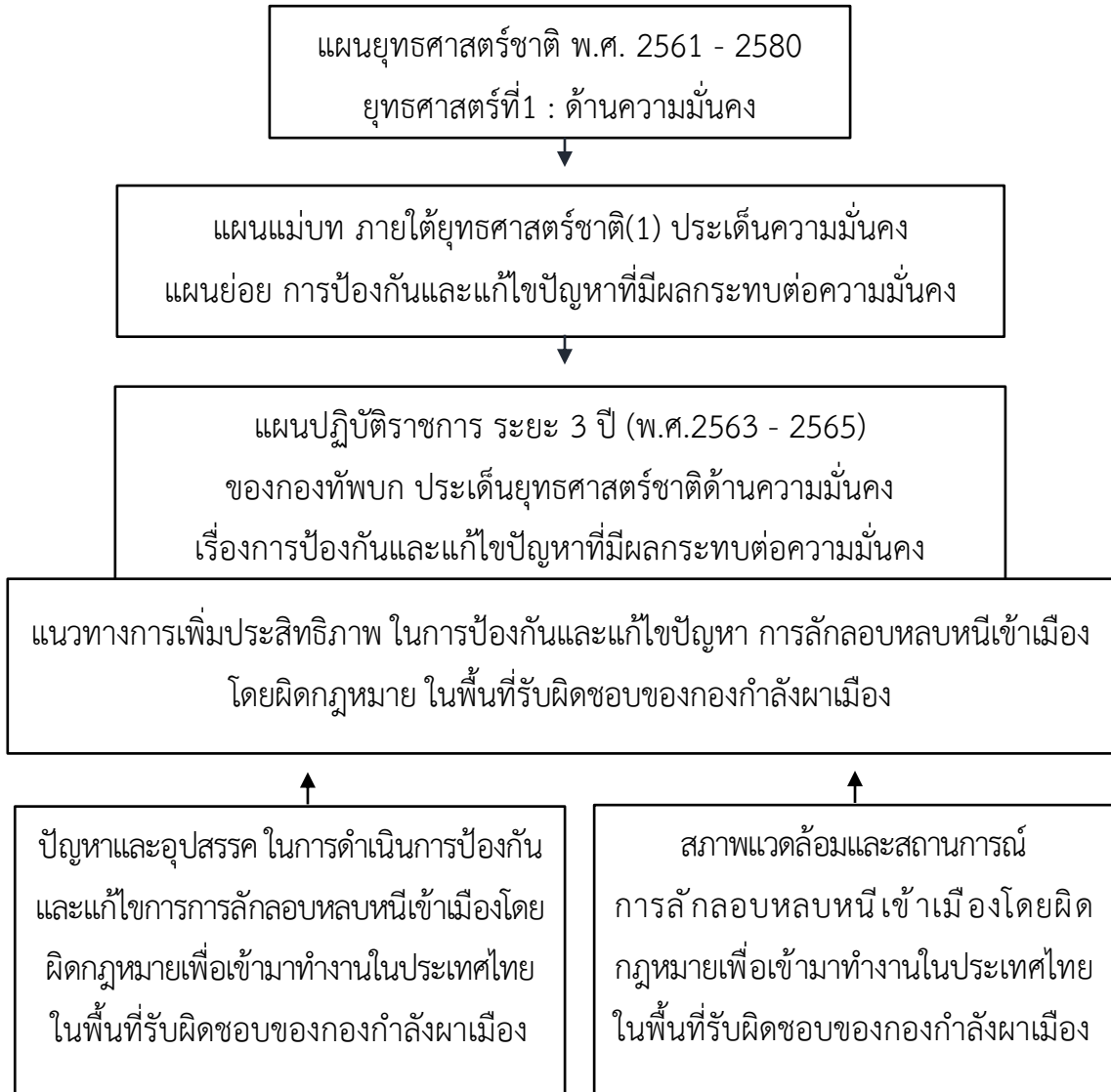
หรือหากปฏิบัติได้ อาจจะต้องใช้การประสานงานกับหลายหน่วยงาน ซึ่งเป็นอุปสรรคในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เนื่องจากแต่ละหน่วยงานก็มีกฎหมายวิธีการปฏิบัติเป็นของตนเอง

ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องทำการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ เพื่อหาข้อเท็จจริง ของปัญหาที่ทำให้เกิดอุปสรรค ต่อการทำงาน และศึกษาวิธีการที่จะเพิ่มประสิทธิภาพ ให้หน่วยงานต่าง ๆ ทำงานได้อย่างประสานสอดคล้องกันอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางการปฏิบัติงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาลักลอบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังผาเมืองในปัจจุบัน
2. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการป้องกัน และปราบปรามปัญหาลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังผาเมือง
3. เพื่อเสนอแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังผาเมือง

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

1. รูปแบบแนวทางที่ใช้ในการศึกษา ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ การวิจัยเอกสารตามแนวทางที่วิทยาลัยการทัพบกกำหนด

2. ขอบเขตการศึกษา

2.1 ข้อมูล เนื้อหา ศึกษาจาก นโยบาย แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ คำสั่ง นโยบาย แผนการปฏิบัติของกองทัพบกที่เกี่ยวข้อง บันทึกความร่วมมือระหว่างประเทศไทย - เมียนมาร์ - ลาว ในระดับต่างๆ และรายงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องของหน่วยงาน

2.2 ห้วงเวลาการศึกษา ตั้งแต่ มกราคม 2566 ถึง มิถุนายน 2566

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ โดยการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงาน เจ้าหน้าที่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับ การป้องกันและแก้ไขปัญหา การลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย เพื่อเข้ามาทำงานในประเทศไทย ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังผาเมือง

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ โดยการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และบันทึกความร่วมมือระหว่างประเทศไทย - เมียนมาร์ - ลาว กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหา การลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายเพื่อเข้ามาทำงานในประเทศไทย ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังผาเมือง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และข้อกฎหมายที่ส่งผล ต่อการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายเพื่อเข้ามาทำงานในประเทศไทย ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังผาเมือง

4.2 การวิเคราะห์ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินการป้องกันและแก้ไข การลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายเพื่อเข้ามาทำงานในประเทศไทย ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังผาเมือง

4.3 การวิเคราะห์แนวทางป้องกัน และแก้ไขปัญหา โดยใช้แนวคิดทฤษฎี เอกสารทางราชการ บทความทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5. ขั้นตอนการดำเนินการ

การดำเนินการวิจัยประกอบด้วยกิจกรรมจำนวน 6 ขั้นตอน โดยใช้ระยะเวลาดำเนินการ 6 เดือน ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2565 ซึ่งสามารถนำเสนอเอกสารวิจัยที่สมบูรณ์ได้ภายในเดือนพฤษภาคม 2566

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทราบสภาพปัญหา/แนวทาง/วิธีการในการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย เพื่อเข้ามาทำงานในประเทศไทยในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังผาเมือง

2. ทราบอุปสรรคในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายเพื่อเข้ามาทำงานในประเทศไทยในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังผาเมือง

3. ทราบแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย เพื่อเข้ามาทำงานในประเทศไทย ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังผาเมือง

บทที่ 2

บทวิเคราะห์

กลุ่มประชาคมเอเชีย (Association of Southeast Asian Nations หรือ ASEAN) จึงได้ถือกำหนดอย่างเป็นทางการนับแต่วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.2558 โดย อาศัยความร่วมมือของกลุ่มประเทศในทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จำนวน 10 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ บรูไน เวียดนาม เมียนมาร์ ลาว กัมพูชา และประเทศไทย ภายใต้บริบทความร่วมมือในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่ม ประเทศสมาชิก ประกอบไปด้วย 3 เสาหลัก ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคม และวัฒนธรรมอาเซียน หนึ่งในกลุ่มประเทศ อาเซียน ประเทศเมียนมาร์และประเทศลาว ถือได้ว่าเป็นประเทศเพื่อนบ้านใกล้ชิด ชาวเมียนมาร์ และชาวลาวที่เข้ามาในประเทศไทยก็ยังคงเป็นกำลังสำคัญภาคแรงงานใน การขับเคลื่อนประเทศ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัญหาการลักลอบเข้ามาของประเทศไทยเพื่อน บ้านว่าควรมีแนวทางแก้ไขอย่างไรเพื่อไม่ให้กระทบถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และ ภาพลักษณ์ด้านความร่วมมือในกลุ่มประเทศอาเซียน เมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน อย่างเต็มตัว ¹¹ ผู้วิจัยจึงเริ่มวิเคราะห์จากสภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดแนวความคิดในการวิเคราะห์ปัญหา รวมถึงแนวทางในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ดังนี้

สภาพแวดล้อมของประเทศเมียนมาร์

ประเทศเมียนมาร์ (Burma หรือ Myanmar) มีชื่ออย่างเป็นทางการว่าสาธารณรัฐ แห่งสหภาพเมียนมาร์ (Republic of the Union of Myanmar) เป็นประเทศในเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้และคาบสมุทรอินโดจีน ซึ่งมีขนาดใหญ่ที่สุดและมีพรมแดนติดต่อกับ 5 ประเทศได้แก่ ไทย จีน ลาว อินเดีย และบังคลาเทศ แต่เดิม ชาวตะวันตกเรียกประเทศ นี้ว่า Burma จนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ.2532 เมียนมาร์ได้เปลี่ยนชื่อประเทศเป็น Myanmar ชื่อใหม่นี้เป็นที่ยอมรับจากองค์การสหประชาชาติ การเปลี่ยนชื่อประเทศในครั้งนี้รัฐบาล เมียนมาร์ต้องการ ให้มีความหมายถึงชื่อของประเทศ ซึ่งรวม ชนกลุ่มชาติพันธุ์ทุกเชื้อชาติ ไม่ได้หมายถึงเฉพาะชนชาติ พม่า แต่เพียงอย่างเดียว ประเทศเมียนมาร์ มีพื้นที่ 677,000

ตารางกิโลเมตร ภูมิประเทศตั้งอยู่ตามแนวอ่าวเบงกอล และทะเลอันดามันทำให้มีชายฝั่งทะเลยาวถึง 2,000 ไมล์ และมีชายแดนด้านตะวันตกเฉียงเหนือติดกับบังคลาเทศและอินเดีย และทางตะวันออกเฉียงเหนือติดกับทิเบต และจีน ส่วนทางตะวันออกติดกับลาว ทางตอนใต้ติดกับไทย ประชากร จำนวนประชากรประมาณ 58 ล้านคนความหนาแน่นโดยเฉลี่ย 61 คน/ตร.กม. เมียนมาร์มีประชากรหลายเชื้อชาติจึงเกิดเป็นปัญหาชนกลุ่มน้อย ประชากรเมียนมาร์ประกอบไปด้วยชาติพันธุ์ดังนี้คือ พม่า 63% มอญ 5% ยะไข่ 5% กะเหรี่ยง 3.5% คะฉิ่น 3% ไทย 3% จีน 1% ภาวะเศรษฐกิจ ประเทศเมียนมาร์เป็นประเทศกำลังพัฒนาขั้นต่ำหรือมีรายได้เฉลี่ยต่อคนอยู่ในเกณฑ์ต่ำมาก เกษตรกรรมถือว่าเป็นอาชีพหลักของชาวเมียนมาร์เขตเกษตรกรรมคือบริเวณดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำเอียววตี และแม่น้ำสะโตงปลูกข้าวเจ้าปอกระเจ้าอ้อย และ พืชเมืองร้อนอื่นๆ ด้านการทำเหมืองแร่ภาคกลาง ตอนบนมีน้ำมันปิโตรเลียมภาคตะวันออกเฉียงเหนือขุดแร่หินสังกะสี และภาคตะวันออกเฉียงใต้ทำเหมืองดีบุก การทำป่าไม้มีการทำป่าไม้สักทางภาคเหนือส่งออกขาย และล่องมาตามแม่น้ำเอียววตีเข้าสู่ย่างกุ้งด้าน อุตสาหกรรมกำลังมีการพัฒนาอยู่บริเวณตอนล่างของประเทศ เช่น ย่างกุ้ง ในปี 2553 ประเทศเมียนมาร์ มี GDP จำนวน 28,700 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยมีผลิตภัณฑ์ใน ประเทศเบื้องต้นต่อหัว 469 ดอลลาร์สหรัฐฯ ในปีดังกล่าวนี้มีอัตราเงินเฟ้อ ร้อยละ 8.2 นอกจากนี้พบว่า อัตราการว่างงานอยู่ในอัตราร้อยละ 8.0 ภาคการค้าระหว่างประเทศ พบว่าสินค้าส่งออก ที่สำคัญคือก๊าซธรรมชาติไม้ และผลิตภัณฑ์จากไม้ อาหารประเภทสัตว์น้ำ เสื้อผ้าธัญพืช และพืชไรโลหะแร่ธาตุสินค้า นำเข้าที่สำคัญคือเครื่องจักรอุปกรณ์ขนส่งที่ไม่ใช้ไฟฟ้า และใช้ไฟฟ้า สิ่งทอน้ำมันเพื่อการบริโภคธาตุ โลหะ ผลิตภัณฑ์โลหะทางการลงทุนจากต่างประเทศพบว่ามีมูลค่าถึง 19,997 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

สาเหตุการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายของชาวเมียนมาร์ ¹¹

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลชาวเมียนมาร์ ให้ข้อมูลสาเหตุที่ต้องลักลอบเดินทางเข้ามายังประเทศไทยซึ่งมีประเด็นสำคัญ ตามลำดับ ดังนี้

1. ความต้องการทำงานได้อัตราค่าจ้างที่สูงกว่า ซึ่งอัตราค่าจ้าง แรงงานในประเทศไทยสูงการทำงานในประเทศเมียนมาร์ 2 – 3 เท่าตัว และมีโอกาส สร้างรายได้ได้มากกว่า

2. ปัญหาไม่มีงานทำ เนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ ทำให้ ชาวเมียนมาร์ ส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ไม่มีการลงทุนหรือจ้างงาน ทำให้เกิดภาวะว่างงาน
3. ภัยสงครามและการเมือง ประเทศเมียนมาร์ มีการแบ่งออกเป็น หลายรัฐ หลายเชื้อชาติ หลายกลุ่ม ซึ่งยังคงมีความขัดแย้งและก่อสงครามอย่างต่อเนื่อง
4. การลักลอบเข้ามาโดยง่าย เนื่องจากมีแนวพรมแดนติดกับ ประเทศไทยทอดยาว และมีช่องทางธรรมชาติเข้าออกได้หลายช่องทาง ทำให้เจ้าหน้าที่ ของไทยตรวจจับได้ยาก
5. ไม่เกรงกลัวบทลงโทษกฎหมายไทย เกี่ยวกับการลักลอบเข้า เมืองของชาวต่างด้าว เพราะเมื่อถูกเจ้าหน้าที่จับกุม ชาวเมียนมาร์จะทราบดีว่าจะถูก มาตรการผลักดันออกนอกราชอาณาจักร
6. กระบวนการเข้ามาทำงานในไทยอย่างถูกกฎหมาย มีความ ยุ่งยากทั้งทางด้านเอกสารและมีค่าใช้จ่ายสูง ซึ่งชาวเมียนมาร์ที่ยากจนเข้าถึงบริการ ดังกล่าวได้ยาก

สภาพแวดล้อม สปป.ลาว

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) เป็นประเทศเพื่อนบ้านที่ใกล้ชิดกับไทยทั้งในเชิงประวัติศาสตร์ ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา และวัฒนธรรมมีเขตแดนติดต่อกับไทยทั้งทางบกและทางน้ำเป็นแนวยาวถึง 1,810 กิโลเมตร สปป.ลาว เป็นประเทศที่ไม่มีทางออกทางทะเล แต่สามารถเป็นจุดเชื่อมต่อ (land link) ด้านการคมนาคมขนส่งจากไทย ไปประเทศที่สามในอนุภูมิภาค ผ่านสะพานมิตรภาพ ไทย - ลาว ข้ามแม่น้ำโขงทั้ง 4 แห่ง ได้แก่หนองคาย - เวียงจันทน์ มุกดาหาร - สะหวันนะเขต นครพนม - คำม่วน เชียงราย - บ่อแก้ว และในอนาคตอันใกล้จะมีสะพานแห่งที่ 5 ที่บึงกาฬ - บอลิคำไซ และแห่งที่ 6 ที่ อุบลราชธานี - สาละวัน ซึ่งขณะนี้กำลังอยู่ในช่วงการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ สปป.ลาว มีเขื่อนหลายแห่งที่ผลิตไฟฟ้า พลังน้ำส่งไปขายประเทศเพื่อนบ้านรวมทั้งไทย ภาคใต้ของ สปป.ลาว เป็นที่ราบสูงที่เป็นแหล่งปลูกกาแฟคุณภาพดีนอกจากนี้ การท่องเที่ยวก็เป็นแหล่งรายได้ที่เพิ่มความสำคัญขึ้นมาก จุดเด่นของ สปป.ลาว คือ ธรรมชาติที่ยังบริสุทธิ์ และวัฒนธรรมประเพณี สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น เมืองหลวงพระบาง (มรดกโลก) ทุ่งไหหิน น้ำตกคอนพะเพ็ง น้ำตกหลี่ผี และปราสาทวัดพู (มรดกโลก) ข้อมูลทั่วไป สปป.ลาว พื้นที่ 237,000 ตารางกิโลเมตร เขตการ

ปกครอง 17 แขวง ได้แก่ พงสาลี หลวงน้ำทา บ่อแก้ว หัวพัน หลวงพระบาง เชียงขวาง อุดมไซ ไชยะบูลี เวียงจัน บอลิคำไซ คำม่วน สะหวันนะเขต สาละวัน จำปาสัก เซกอง อັดตะปือ ไชยสมบุรณ์ และ 1 นครหลวง (นครหลวงเวียงจันทน์) แขวงที่มีพื้นที่ใหญ่ที่สุด คือ แขวงสะหวันนะเขต (21,774 ตารางกิโลเมตร) แขวงที่มีพื้นที่เล็กที่สุด คือ นครหลวงเวียงจันทน์ (3,960 ตารางกิโลเมตร) เมืองหลวงนครหลวงเวียงจันทน์ ประชากร 6.85 ล้านคน ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สกุลเงิน กีบ ประมาณ 240 กีบ : 1 บาท GDP 14.97 พันล้าน USD (ปี 2560) GDP per capita 2,051.05 ดอลลาร์สหรัฐ ทรัพยากรสำคัญ ไม้ แหล่งน้ำผลิตกระแสไฟฟ้า ยิปซั่ม ดิบุก ลิกไนต์ ทองคำ อัญมณี เหล็ก ถ่านหิน ข้าว ข้าวโพด อุตสาหกรรมหลัก เหมืองแร่ โครงการผลิตกระแสไฟฟ้าพลังน้ำ ไม้แปรรูป อุตสาหกรรมการเกษตร ก่อสร้าง เครื่องนุ่งห่ม ท่องเที่ยว สินค้าส่งออกที่สำคัญ สินแร่ ไฟฟ้า ทองคำ เศษโลหะ ไม้ซุง ผลิตภัณฑ์ไม้แปรรูป ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ การลงทุนของไทย ในลาว ไทยเป็นนักลงทุนต่างชาติอันดับ 3 ในลาว (รองจากจีนและเวียดนาม) การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของ สปป.ลาว คือ ธุรกิจเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำ พลังงานไฟฟ้า จากแสงอาทิตย์ธุรกิจบริการ การท่องเที่ยวและโลจิสติกส์

สภาพพื้นที่ตามแนวชายแดนในที่รับผิดชอบของกองกำลังผาเมือง³

ปฏิบัติการกิจป้องกันชายแดนด้านไทย - เมียนมา และด้านไทย - ลาว ของ 6 จังหวัดภาคเหนือ ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย พะเยา น่าน อุตรดิตถ์ และ จังหวัดพิษณุโลก รับผิดชอบชายแดน ตั้งแต่ระหว่างรอยต่อ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จนถึงรอยต่อของ อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก กับ อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย รวมพื้นที่รับผิดชอบ ใน 24 อำเภอชายแดน ความยาวตามแนวชายแดน 933 กิโลเมตร นอกจากนี้ กองกำลังผาเมือง ยังได้รับมอบให้ปฏิบัติการกิจตามแผนงานรักษาความมั่นคง ภายใน พื้นที่เขตรับผิดชอบอำเภอชายแดน ในบทบาทของ กองอำนวยการรักษา ความมั่นคงภายในภาค 3 ส่วนแยก 2 (กอ.รมน.ภาค 3 สย.2) โดยมี การจัดกำลังสายงาน รักษาความมั่นคงภายใน ประกอบด้วย 1 ชุดพัฒนาสัมพันธ์มวลชน (ขพส.) จำนวน 21 ชุด , 2 ชุดวิทยากรกระบวนการชุมชนเข้มแข็ง (ขบข.) จำนวน 4 ชุด , และการจัดกองบังคับ การควบคุมสกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติด (บก.ควบคุม ปส.) เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในพื้นที่โครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ รอยต่อจังหวัดเชียงใหม่

(ถ้านำเข้าแรงงานต่างด้าวอย่างถูกกฎหมายจะมีต้นทุนไม่ต่ำกว่า 3 - 4 หมื่นบาทต่อคนต่อการเข้ามาทำงาน 2 ปี) คือจ่ายประมาณ 6,000 - 10,000 บาทต่อคน และสามารถเลี้ยงค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าตรวจโรค ค่าอนุญาตทำงาน และ ค่าประกันสังคม เครือข่ายแรงงานข้ามชาติที่ผิดกฎหมายในประเทศไทย มีการเชื่อมโยงกับเครือข่ายนายหน้าข้ามชาติ เชื่อมโยงทั้งบุคคล สถานที่ เส้นทาง และเวลา มีการติดสินบนเจ้าหน้าที่รัฐ นักการเมืองท้องถิ่น และนายทุนในพื้นที่ ทำงานเป็นเครือข่ายเพื่อลักลอบเปิดเส้นทางให้เข้ามาในประเทศไทยได้ โดยผิดกฎหมาย ทำงานแบ่งเป็นหลายสาย มีขบวนการที่ซับซ้อนและพัฒนารูปแบบตลอดเวลา ทำให้หาหลักฐานเชื่อมโยงกันได้ยาก จุดลักลอบนำเข้าแรงงานจะเดินผ่านป่าตามชายแดนที่ปลอดเจ้าหน้าที่ เดินอ้อมจุดตรวจ แวะสถานที่พักพิงชั่วคราวอยู่ในจุดซ่อนเร้นไร้ผู้คนพบเห็น จะมีการเปลี่ยนสถานที่ไปเรื่อยๆ ไม่ถาวร โดยมีการประสานข้อมูลและร่วมมือกันระหว่างเครือข่าย วางระบบในการสื่อสารและนัดหมายก่อน

การเดินทาง การให้ความช่วยเหลือระหว่างการเดินทาง จนสามารถลักลอบเข้าเขตชั้นในของประเทศไทยได้ หากถูกจับกุม และถูกผลักดันออกไป จะไปรวมตัวกันตามเกาะแก่งหรือแนวชายแดนตามนัดหมายต่อจากนั้นจะมีกลุ่มกระบวนกรในพื้นที่เข้ามาให้การช่วยเหลือลักลอบนำพาเข้ามาในประเทศไทยใหม่อีก แรงงานข้ามชาติผิดกฎหมายมีการประสานงานกันอยู่ทั้งทางฝั่งไทย เมียนมาร์ และลาว นายหน้าชาวไทย จะทำหน้าที่ประสานงาน ดูแลเรื่องการเดินทาง ขณะที่แรงงานชาวเมียนมาร์ จะดูแลเรื่องการจัดหาคน เพราะการส่งแรงงานเข้ามาในประเทศไทย จะนำส่งเข้ามาตามความต้องการร่วมขบวนการ

สภาพการลักลอบข้ามแดน

ในห้วงที่ผ่านมา สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019⁸ ลดความรุนแรงลง แต่สถานการณ์การลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายตามแนวชายแดน ยังคงมีอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการปิดการผ่าน เข้า - ออก ของบุคคลตามแนวชายแดนด้านเมียนมา (เหตุความไม่สงบในเมียนมาร์) ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ และคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนชาวเมียนมาร์ จึงเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ประชาชนเมียนมาร์ มีความต้องการเข้ามาทำงานในประเทศไทย เนื่องจากได้ค่าจ้างสูงกว่า

ซึ่งกระบวนการเข้ามาทำงานโดยถูกต้องตามกฎหมาย มีขั้นตอนที่ยุ่งยาก อีกทั้งแรงงานบางส่วนเป็นชนกลุ่มน้อยที่รัฐบาลเมียนมาไม่ได้รับรองการเป็นพลเมือง โดยจากสาเหตุดังกล่าวส่งผลให้สถานการณ์การลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ในพื้นที่ตามแนวชายแดนจะยังคงมีความรุนแรงโดยต่อเนื่อง

สาเหตุสำคัญที่ส่งผลให้สถานการณ์การลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย เพิ่มความรุนแรง คือกลุ่มขบวนการฯ ภายในประเทศ ทั้งในส่วนของผู้นำพาที่ได้รับค่าตอบแทนสูง หรือเมื่อถูกจับกุมจะได้รับโทษทางกฎหมายไม่รุนแรงเกิดความคุ้มค่าเสี่ยงต่อการดำเนินการ และผู้ประกอบการธุรกิจในประเทศไทย ยังคงมีความต้องการแรงงานราคาถูก สำหรับพื้นที่เพิ่งเลี้ยง ในการลักลอบเข้าเมือง โดยผิดกฎหมายในพื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ พื้นที่อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ และ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

สถิติการจับกุมการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายพื้นที่กองกำลังผาเมือง

ปัจจุบันกองกำลังผาเมืองได้จัดชุดปฏิบัติการจำนวน 80 ชุด เพื่อปฏิบัติการกิจป้องกันประเทศ ในพื้นที่รับผิดชอบ 24 อำเภอ 6 จังหวัด โดยให้ความสำคัญกับการ สกัดกั้นยาเสพติด การสกัดกั้นแรงงานผิดกฎหมายตลอดแนวชายแดน เพื่อให้ประชาชนได้เกิดความมั่นใจในการดูแลรักษาความปลอดภัย กองกำลังผาเมืองสามารถจับกุมแรงงานผิดกฎหมายข้ามแดน จำนวน 83 ครั้ง มีแรงงานผิดกฎหมายถูกจับกุม 833 คน เป็นชาวเมียนมาร์ 630 คน ชาวลาว 6 คน และชาวจีน 15 คน และมีผู้นำพา 31 คน ขณะที่ด้านจังหวัดเชียงใหม่ จับกุมแรงงานผิดกฎหมายได้ถึง 36 ครั้ง มีแรงงานผิดกฎหมายถูกจับกุมที่เป็นชาวเมียนมาร์ 630 คน และมีผู้นำพาชาวเมียนมาร์ 19 คน

โดยชายแดนด้านจังหวัดเชียงใหม่พบว่ามี การลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายมากและจุดเสี่ยงสูง กองกำลังผาเมือง ได้จัดกำลังปฏิบัติการกิจจากหน่วยเฉพาะกิจกรมทหารม้าที่ 3 ร่วมกับกองร้อยสกัดกั้นผู้ลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายที่ 2 กองกำลังผาเมือง และ หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารพรานที่ 32 เพื่อดูแลพื้นที่ 5 อำเภอชายแดนของจังหวัด ซึ่งยังคงปฏิบัติการกิจ ในการลาดตระเวน ตั้งจุดตรวจจุดสกัดเพื่อสกัดกั้นการลักลอบค้ายาเสพติดสิ่งผิดกฎหมาย การลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายของแรงงาน ตามแนวชายแดน จากสถิติอำเภอฝางพบการลักลอบเข้ามาสูงสุด 25 ครั้ง จับกุมได้ถึง 571 คนส่วนที่เชียงรายคืออำเภอแม่สาย 27 ครั้งจับได้ 144 คน

สำหรับการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายทางด้าน สปป.ลาว พบว่ามีจำนวนไม่มากนัก เนื่องจากแต่เดิมพบชาวเกาหลีเหนือลักลอบผ่านเข้ามาทางด้านอำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงของจังหวัดเชียงราย เพื่อจะเดินทางผ่านประเทศไทยไปมาเลเซีย และเข้าประเทศเกาหลีใต้ต่อไป แต่ปัจจุบันประเทศไทยไม่มีนโยบายส่งผู้หลบหนีเข้าเมืองประเภทนี้ไปประเทศที่ 3 ทำให้การลักลอบหลบหนีเข้าเมืองทางด้านนี้ของชาวเกาหลีเหนือไม่เกิดขึ้นในส่วนของประเทศลาวเองพบว่าเป็นการลักลอบข้ามไปและกลับเพื่อเข้ามาทำงานหรือทำการเกษตรไม่ได้เข้ามาอยู่เป็นการถาวร

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลักลอบหลบหนีเข้าประเทศโดยผิดกฎหมาย

1. ความผิดตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 ⁴ ที่เกี่ยวข้อง

1.1 มาตรา 63 ผู้ใดนำหรือพาคนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักร หรือ กระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการอุปการะหรือช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกแก่คนต่างด้าวให้เข้ามาในราชอาณาจักรโดยการฝ่าฝืนกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี และปรับไม่เกิน 100,000 บาท

1.2 มาตรา 64 ผู้ใดให้คนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองเข้าพักอาศัย ซ่อนเร้น หรือช่วยด้วยประการใดๆ เพื่อให้คนต่างด้าวนั้นพ้นจากการจับกุม ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน 5 ปี และปรับไม่เกิน 50,000 บาท

1.3 มาตรา 81 บุคคลต่างด้าวเดินทางเข้ามา และอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือการอนุญาตสิ้นสุด การถูกเพิกถอน ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน 2 ปี และปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

2. พระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ.2528 ⁹ บทลงโทษตาม มาตรา 82 ผู้ใดหลอกลวงผู้อื่นว่าสามารถหางาน หรือส่งไปฝึกงานในต่างประเทศได้ โดยการหลอกลวงตั้งว่านั้นได้ไปซึ่งเงินหรือทรัพย์สินหรือประโยชน์ อื่นใดจากผู้ถูกหลอกลวง ต้องระวางโทษจำคุก 3 -10 ปี หรือ ปรับตั้งแต่ 60,000 – 200,000 บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ สำหรับบทลงโทษตามมาตรา 88 ผู้ใดโฆษณาการจัดหางานโดยฝ่าฝืน และไม่ปฏิบัติตาม ระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด จะมีความผิดต้องระวางโทษ จากคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

3. พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2551 ⁵

3.1 มาตรา 7 งานใดที่คนต่างด้าวอาจทำได้ในท้องถิ่นใด เมื่อใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยคำนึงถึงความมั่นคงของชาติ โอกาสในการประกอบอาชีพของคนไทยและความต้องการแรงงานต่างด้าวที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ จะกำหนดให้แตกต่างกันระหว่างคนต่างด้าวทั่วไปกับคนต่างด้าวตามมาตรา 13 และมาตรา 14 ก็ได้ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับการทำงานของคนต่างด้าวตามมาตรา 12

3.2 มาตรา 9 ห้ามมิให้คนต่างด้าวทำงานใดนอกจากงานตามมาตรา 7 และได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนเว้นแต่คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองเพื่อทำงานอันจำเป็นและเร่งด่วน ที่มีระยะเวลาทำงานไม่เกินสิบห้าวัน แต่คนต่างด้าวจะทำงานนั้นได้เมื่อได้มีหนังสือแจ้งให้นายทะเบียนทราบ

- ในการออกใบอนุญาต นายทะเบียนจะกำหนดเงื่อนไขให้คนต่างด้าวต้องปฏิบัติด้วยก็ได้

- ใบอนุญาต การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต และการแจ้งตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

- อธิบดีจะวางระเบียบเพื่อกำหนดแนวทางในการกำหนดเงื่อนไขตามวรรคสองให้นายทะเบียนต้องปฏิบัติก็ได้

3.3 มาตรา 12 ในการอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้ามาทำงานในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนหรือกฎหมายอื่น ให้ผู้อนุญาตตามกฎหมายดังกล่าวมีหนังสือแจ้งการอนุญาตนั้นต่อนายทะเบียนพร้อมด้วยรายละเอียดที่อธิบดีกำหนดโดยเร็ว เมื่อได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งให้นายทะเบียนออกใบอนุญาตให้คนต่างด้าวผู้นั้นภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

- ในระหว่างรอรับใบอนุญาตตามวรรคสอง ให้คนต่างด้าวนั้นทำงานไปพลางก่อนได้โดยได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรา 24 จนถึงวันที่นายทะเบียนแจ้งให้มารับใบอนุญาต

3.4 มาตรา 13 คนต่างด้าวซึ่งไม่อาจขอรับใบอนุญาตตามมาตรา 9 เพราะเหตุดังต่อไปนี้ อาจขอรับใบอนุญาตต่อนายทะเบียนเพื่อทำงานตามประเภทที่คณะรัฐมนตรี

กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ โดยคำนึงถึงความมั่นคงของชาติและผลกระทบต่อสังคม

3.5 มาตรา 14 คนต่างด้าวซึ่งมีภูมิลำเนาและเป็นคนสัญชาติของประเทศที่มีชายแดนติดกับประเทศไทย ถ้าได้เข้ามาในราชอาณาจักรโดยมีเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง อาจได้รับอนุญาตให้ทำงานบางประเภทหรือลักษณะงานในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวในช่วงระยะเวลาหรือตามฤดูกาลที่กำหนดได้ ทั้งนี้ เฉพาะการทำงานภายในท้องที่ที่อยู่ติดกับชายแดนหรือท้องที่ต่อเนื่องกับท้องที่ดังกล่าว

- คนต่างด้าวซึ่งประสงค์จะทำงานตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตทำงานชั่วคราวพร้อมกับแสดงเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางต่อนายทะเบียนและชำระค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

- ในการออกใบอนุญาตให้นายทะเบียนระบุท้องที่หรือสถานที่ที่อนุญาตให้ทำงาน ระยะเวลาที่อนุญาตให้ทำงาน ประเภทหรือลักษณะงาน และนายจ้างที่คนต่างด้าวนั้น จะไปทำงานด้วย ทั้งนี้ ตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

- ความในมาตรานี้จะใช้บังคับกับท้องที่ใด สำหรับคนต่างด้าวสัญชาติใด เพื่อทำงานประเภทหรือลักษณะใด ในช่วงระยะเวลาหรือฤดูกาลใด โดยมีเงื่อนไขอย่างไรให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

3.6 มาตรา 24 ผู้รับใบอนุญาตต้องมีใบอนุญาตอยู่กับตัวหรืออยู่ ณ สถานที่ทำงานในระหว่างเวลาทำงานเพื่อแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือนายทะเบียนได้เสมอ

3.7 มาตรา 26 ผู้รับใบอนุญาตต้องทำงานตามประเภทหรือลักษณะงาน และกับนายจ้าง ณ ท้องที่หรือสถานที่และเงื่อนไขตามที่ได้รับอนุญาต

- ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดประสงค์จะเปลี่ยนหรือเพิ่มประเภทหรือลักษณะงาน นายจ้างท้องที่หรือสถานที่ทำงาน หรือเงื่อนไข ต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน

- การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

3.8 มาตรา 27 ห้ามมิให้บุคคลใดรับคนต่างด้าวเข้าทำงาน เว้นแต่คนต่างด้าวซึ่งมีใบอนุญาตทำงานกับตนเพื่อทำงานตามประเภทหรือลักษณะงานที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ท้องที่หรือสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

4. พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2560⁶

4.1 มาตรา 101 คนต่างด้าวซึ่งมิใช่ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ทำงานโดยไม่ได้รับอนุญาตให้ทำงาน หรือทำงานที่ห้ามคนต่างด้าวทำ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปีหรือปรับตั้งแต่ 2,000 – 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

4.2 มาตรา 102 ผู้ใดรับคนต่างด้าวทำงานที่ห้ามคนต่างด้าวทำ หรือรับคนต่างด้าวทำงานโดยที่คนต่างด้าวไม่มีใบอนุญาตทำงาน ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ 400,000 – 800,000 บาท ต่อคนต่างด้าวที่จ้าง 1 คน

4.3 มาตรา 106 ผู้ใดประกอบธุรกิจนำคนต่างด้าวมาทำงาน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมการจัดหางาน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 1 – 3 ปี หรือปรับตั้งแต่ 200,000 – 600,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

4.4 มาตรา 119 คนต่างด้าวที่ทำงานจำเป็นและเร่งด่วนแต่ไม่แจ้งนายทะเบียน ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ 20,000 – 100,000 บาท

4.5 มาตรา 131 ผู้ใดยัดใบอนุญาตทำงาน หรือ เอกสารสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

5. พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2561 (ฉบับที่ 2)⁷ ได้กำหนดให้การนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศได้ 2 วิธี ดังนี้

5.1 นายจ้างดำเนินการนำแรงงานต่างด้าวมาทำงานกับตนในประเทศ ด้วยตนเอง

5.2 นายจ้างนำแรงงานต่างด้าวมาทำงานกับตนในประเทศ โดยผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงาน (บริษัทนำคนต่างด้าวมาทำงานในประเทศ) และ ปัจจุบันประเทศไทย อนุญาตให้คนต่างด้าวเข้ามาทำงานกับนายจ้างในประเทศได้ ตามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการจ้างแรงงานระหว่างรัฐ (MOU) กรณีสัญชาติเมียนมา ลาว และ

กัมพูชา สามารถทำงานได้ 2 ลักษณะ คือ งานรับใช้ในบ้าน และงานกรรมกร สำหรับ แรงงานต่างด้าว สัญชาติ เวียดนาม อนุญาตให้ทำงานได้ในลักษณะงานกรรมกรในกิจการ ก่อสร้าง และ กิจการประมงทะเล เท่านั้น

บทบาทหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการลักลอบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายในพื้นที่ กongsamkhang เมือง ¹

ในการปฏิบัติการป้องกันสกัดกั้นแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองตามนโยบายของ รัฐบาล วิเคราะห์ภารกิจ แล้วมอบหมายเป็นภารกิจเพิ่มเติมให้กองกำลังป้องกันชายแดนใน การปฏิบัติการกิจในการสถาปนาความมั่นคงตามแนวชายแดนในพื้นที่ ซึ่งเป็นภารกิจหลัก เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นแบบบูรณาการ โดยในส่วนของกองกำลังผาเมือง ได้มีการ เตรียมการในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การฝึกกำลังพลการวางแผนการปฏิบัติการ และการปฏิบัติ การป้องกันสกัดกั้น มีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

1. การฝึกกำลังพล

1.1 การคัดเลือกกำลังพลที่มีความเหมาะสมกับภารกิจ และพื้นที่

1.2 การฝึกอบรม ตามหลักนิยม และทางยุทธวิธี เช่น การลาดตระเวน การตั้ง จุดตรวจ/ด่านตรวจ การปิดล้อมตรวจค้น

1.3 การฝึกอบรมทางด้านกฎหมาย และความรู้เกี่ยวกับแรงงานต่างด้าวโดยเชิญ วิทยากร จากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงแรงงาน , เจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจ คนเข้าเมืองมาให้ความรู้ทางด้านกฎหมาย และการดำเนินการต่อแรงงานต่างด้าวหลบหนี เข้าเมือง ในห้วงการปฐมนิเทศกำลังพลก่อนออกปฏิบัติงานในพื้นที่รับผิดชอบ

1.4 การฝึกการปฏิบัติในที่ตั้งหน่วย และการฝึกภาคสนามในพื้นที่ที่คาดว่าจะมี ผู้ลักลอบหลบหนีเข้าเมือง

1.5 การจัดการประชุมสัมมนาในระดับผู้บังคับหน่วย และกำลังพลที่เกี่ยวข้อง กับการป้องกันสกัดกั้นแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ก่อนออกไปปฏิบัติงาน

2. การวางแผนการปฏิบัติการ

2.1 ศึกษาและวิเคราะห์ถึงสาเหตุ/ลักษณะของการลักลอบเข้าเมืองของแรงงาน ต่างด้าว

2.2 ประสานข้อมูลกับส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง

2.3 วางแผนใช้กำลังตามแผนงานป้องกันชายแดนในลักษณะบูรณาการในการป้องกัน สกัดกั้นแรงงานต่างด้าว โดยแสวงประโยชน์จากการลาดตระเวนพิสูจน์ทราบตามแนวชายแดน พิสูจน์ทราบหมู่บ้านเป้าหมายตามแนวชายแดน , ปิดล้อมตรวจค้นในหมู่บ้านเป้าหมาย ตรวจสอบจำนวนประชากรในหมู่บ้าน จัดตั้งจุดตรวจร่วมกับส่วนราชการอื่น ๆ ในพื้นที่ตามเส้นทางหลักที่มีการนำพาแรงงานต่างด้าว จัดชุดข่าวสืบสภาพในพื้นที่เป้าหมาย จัดตั้งจุดตรวจเคลื่อนที่ตามเส้นทางที่สืบทราบว่ามีกรลักลอบนำพาแรงงานต่างด้าว ปฏิบัติงานร่วมกับส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. การปฏิบัติการป้องกันสกัดกั้นแรงงานต่างด้าว

3.1 ปฏิบัติการลาดตระเวน เผ่าตรวจ และจัดตั้งจุดตรวจ/ด่านตรวจบริเวณชายแดน ช่องทางท่าข้ามต่าง ๆ โดยดำเนินการตรวจค้นรถยนต์นั่งส่วนบุคคล รถยนต์รับจ้าง รถยนต์โดยสารประจำทางที่ผ่านด่านตรวจ รวมถึงการปิดล้อมตรวจค้นพื้นที่เป้าหมายหรือพื้นที่ต้องสงสัย

3.2 ดำเนินการตามมาตรการผลักดันในโอกาสแรก และส่งให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อดำเนินคดีขอเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย และดำเนินคดีกับผู้นำพาหรือให้ที่พักพิง

3.3 ประสานกับหน่วยงานของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการตามกฎหมาย

3.4 จัดชุดปฏิบัติการด้านจิตวิทยา และดำเนินการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง และแนวทางการดำเนินการของทางราชการ ตลอดจนกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการใช้แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังผาเมือง ²

ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด 19 ส่งผลให้ ประเทศไทยมีความจำเป็นต้องปิดพรมแดนห้ามเดินทางเข้า - ออกประเทศ และสถานประกอบการบางแห่งในพื้นที่ชายแดนหยุดกิจการ จึงกระทบต่อแรงงานต่างด้าวที่ทำงานในไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งแรงงานต่างด้าวบางส่วนได้เดินทางกลับประเทศทั้งผ่านด่านพรมแดนถาวร และ

ลักลอบออกไปเพื่อหลีกเลี่ยงการถูกกักตัวตามมาตรการควบคุมโรค ซึ่งเมื่อสถานการณ์ดีขึ้น รัฐบาลได้วางแผนผ่อนคลายการบังคับใช้มาตรการป้องกัน การแพร่ระบาดฯ ทำให้สถานประกอบการสามารถเปิดดำเนินการได้ตามปกติ โดยจะส่งผลให้มีความต้องการแรงงานเป็นจำนวนมาก ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้แรงงานต่างด้าวมีความพยายามลักลอบ เข้าเมือง โดยผิดกฎหมายเพิ่มขึ้น ทั้งนี้อาจก่อให้เกิดปัญหาต่อระบบสาธารณสุข และส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศไทยในภาพรวม

การดำเนินงานกองกำลังผาเมือง¹ ดำเนินแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าว ด้วยการบูรณาการกำลังกับทุกภาคส่วนเข้าสกัดกั้น และปราบปรามการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย โดยดำเนินการให้ครอบคลุมแรงงานทุกประเภท ทั้งแรงงานตามฤดูกาลแรงงานมาเช่า - เย็นกลับ และแรงงานที่ลักลอบเข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศ โดยใช้ความร่วมมือ และการประสานสอดคล้องกับส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างความเข้าใจสร้างการรับรู้เพื่อปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนผู้ประกอบการ และแรงงานต่างด้าวเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องเข้ามามีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวที่เดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทย

1. แนวทางการปฏิบัติ

1.1 มาตรการหลัก

1.1.1 การปฏิบัติการข่าวเชิงรุกด้วยการจัดตั้งตัวแทน แหล่งข่าว เพื่อติดตามตรวจสอบ ความเคลื่อนไหว ของกลุ่มขบวนการลักลอบนำพาผู้เข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

1.1.2 การบูรณาการงานด้านข่าวเพื่อขยายผลการบังคับใช้กฎหมายการศึกษาดำเนินคดี ต่อกลุ่มขบวนการ ลักลอบนำพาผู้เข้าเมืองโดยผิดกฎหมายจนนำไปสู่การจับกุม และสลายโครงสร้างต่อไป

1.1.3 การลาดตระเวน และเฝ้าตรวจพื้นที่ล่อแหลมที่คาดว่าจะใช้เป็นเส้นทางลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

1.1.4 การตั้งจุดตรวจด่านตรวจร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบนเส้นทางตามแนวชายแดนที่เชื่อมโยงเข้าสู่พื้นที่ตอนใน และเส้นทางคมนาคมสำคัญ

1.1.5 การปิดล้อมตรวจค้นบังคับใช้กฎหมายต่อนายจ้าง ผู้ให้ที่พักพิงผู้ที่เกี่ยวข้อง และแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย โดยมุ่งเน้นต่อกลุ่มขบวนการค้าแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ภายใต้กรอบของกฎหมายที่ให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ทหาร

1.2 มาตรการเสริม

1.2.1 การสร้างการรับรู้และความเข้าใจให้กับประชาชน ผู้ประกอบการให้ทราบบทลงโทษของการกระทำผิดกฎหมาย และปลูกจิตสำนึกให้เห็นถึงความจำเป็นและเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันแก้ไขปัญหา รวมทั้งแรงงานต่างด้าวได้รับทราบ เข้าใจระบบการจัดการแรงงานต่างด้าวของประเทศไทย ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ของกองทัพบก เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทยในการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานต่อนานาชาติ

1.2.2 การจัดระเบียบเรือ ช่องทางท่าข้าม เพื่อควบคุมพื้นที่ชายแดนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้านชุมชนตามแนวชายแดนให้เครือข่ายในการเฝ้าระวังการกระทำผิดกฎหมายต่างๆ โดยเฉพาะการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

1.2.3 การวางระบบเครื่องกีดขวาง และการประยุกต์ใช้เครื่องมือพิเศษในพื้นที่ล่อแหลมแห่งเล็งสำคัญ และการใช้สัตว์พาหนะ ม้า , ล่อ ลานตะเวนเฝ้าตรวจ ในพื้นที่ห่างไกลเส้นทางคมนาคม

2.1 ให้ กองกำลังป้องกันชายแดน และหน่วยที่เกี่ยวข้อง ดำเนินมาตรการสกัดกั้นผู้ลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย อย่างเข้มข้น โดยให้ประสานการปฏิบัติร่วมกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคง ภายในราชอาณาจักร เพื่อให้การปฏิบัติในพื้นที่ชายแดนและพื้นที่ตอนในมีความประสานสอดคล้อง รวมทั้งให้มีการขยายผลการจับกุมไปยังกลุ่มขบวนการลักลอบนำพา และให้ติดตามการดำเนินคดีอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ จะต้องไม่มีกำลังพลของกองทัพบก เกี่ยวข้องโดยเด็ดขาด

2.2 การสกัดกั้นและปราบปรามการลักลอบนำพาแรงงานต่างด้าวเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายต้องมีความถูกต้อง บริสุทธิ์ ยุติธรรม และอยู่บนพื้นฐานของความมีมนุษยธรรม หลักสิทธิมนุษยชน ภายใต้ขอบเขต และอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบตามกฎหมาย

การวิเคราะห์ SWOT Analysis

ผู้วิจัยได้นำ SWOT Analysis มาวิเคราะห์ถึงจุดแข็ง จุดอ่อน ตลอดจนโอกาส และอุปสรรคของปัญหาการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

จุดแข็ง (Strengths)

1. ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง ประเทศไทย - เมียนมาร์ และ สปป.ลาว
2. มีการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศไทย - เมียนมาร์ และ สปป.ลาว
3. ระบบเศรษฐกิจไทยทั้งภาคอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว รวมทั้งโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานของไทยมีความพร้อม

จุดอ่อน (Weakness)

1. ช่องว่างของกฎหมาย และความยุ่งยากในการดำเนินคดีทางกฎหมาย
2. เจ้าหน้าที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน
3. ความรู้ของผู้ปฏิบัติงาน อาทิเช่น ความรู้ด้านกฎหมาย พฤติกรรมของกลุ่ม ขบวนการ
4. ระบบฐานข้อมูล และการเชื่อมข้อมูลของแต่ละหน่วยงาน
5. การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง และไม่เชื่อเจ้าหน้าที่รัฐ
6. ประชาชนตามแนวชายแดน มีฐานะยากจน ใ่อต่อขบวนการค้ามนุษย์ในการกระทำ

โอกาส (Opportunities)

1. รัฐบาลให้ความสำคัญในการแก้ปัญหาโดยเข้มงวดนโยบาย
2. กลไกความร่วมมือแบบทวิภาคีระหว่างประเทศไทย - เมียนมาร์ และ สปป.ลาว มีผลต่อ การแก้ปัญหาในทุกระดับ
3. มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน

อุปสรรค (Treats)

1. สภาพแวดล้อม และลักษณะภูมิประเทศเอื้ออำนวยในการลักลอบข้ามแดน
2. เกิดกลุ่มขบวนการนำพา และเครือข่ายมีการจัดการที่ดีในการดำเนินการ
3. บทลงโทษน้อยต่อการลักลอบข้ามแดน
4. การกระทำผิดกฎหมาย และถูกหลอกเกิดขึ้นในประเทศเพื่อนบ้าน

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและแก้ไขการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังผาเมือง³

จากการวิเคราะห์สามารถสร้างกลยุทธ์ แนวทางการป้องกันและแก้ไขหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายเพื่อเข้ามาทำงานในประเทศไทยได้ดังนี้

1. การใช้ระบบเฝ้าตรวจ และเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย ในการเฝ้าตรวจ และลาดตระเวน เช่น ระบบกล้องวงจรปิดควบคุมระยะไกล กล้องตรวจจับความร้อน กล้องตรวจการณ์เวลากลางคืน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการป้องกันภัยคุกคามได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลการผ่านแดน และการกระทำผิดกฎหมาย รวมถึงการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงาน

3. การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประเทศให้เกิดกลไกความร่วมมือหน่วยงาน และ การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารรวมถึงการจับกุมผู้กระทำผิดที่อาชญากรรมรูปแบบต่าง ๆ ที่หลบหนีของทั้งสองประเทศอย่างจริงจัง

4. การสร้างชุมชนตามแนวชายแดนให้ประชาชนมีส่วนร่วม และรับรู้ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อความปลอดภัยในชีวิต , ทรัพย์สินของตนเอง และส่วนรวม จากการกระทำผิดกฎหมาย และการสร้างโดยมวลชนสัมพันธ์ เพื่อเป็นแหล่งข่าวประชาชน

5. การเสริมสร้างศักยภาพเจ้าหน้าที่บุคลากรให้มีความรู้ด้านกฎหมาย และองค์ความรู้เกี่ยวกับในการปฏิบัติงานต่อภัยคุกคามที่มีมิติต่างๆ เชื่อมโยงและมีความ ซบซ้อน พร้อมทั้งส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

6. การพัฒนาการประชาสัมพันธ์ และการสื่อสารให้ถึงกลุ่มเป้าหมาย โดยให้ความรู้ การเดินทางเข้ามาทำงานในประเทศที่ถูกต้องตามกฎหมาย ผลกระทบและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนเอง เมื่อเดินทางข้ามแดนผิดกฎหมาย และ บทลงโทษตามกฎหมาย

7. การปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ให้เหมาะสม ทันสมัย และบังคับใช้กฎหมาย และการพัฒนากระบวนการยุติธรรม

บทที่ 3

บทอภิปรายผล

เนื่องจากลักษณะพรมแดนทางบกของประเทศไทย และประเทศเพื่อนบ้าน มีแนวเขตต่อเนื่องกันบางพื้นที่ที่มีเส้นเขตแดนไม่ชัดเจน ตลอดจนรัฐบาลมีมาตรการผ่อนปรนให้แรงงานของประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาทำงานในประเทศไทยได้อย่างถูกกฎหมาย แต่ก็ยังเกิดการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายอย่างต่อเนื่องจากกลุ่มขบวนการนำพา ทำให้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ และการพัฒนาประเทศในระยะยาว ซึ่งการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายยังก่ออาชญากรรมในประเทศ คนไทยบางส่วนตกเป็นเหยื่อของการก่ออาชญากรรม จากการก่อเหตุของกลุ่มคนลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย โดยแนวทางป้องกัน และแก้ไขปัญหาคือการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายเพื่อเข้ามาประเทศไทย ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังผาเมือง

จากการศึกษาการบริหารจัดการชายแดน พบว่าในแต่ละพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม และภัยคุกคาม ซึ่งสิ่งสำคัญในการบริหารจัดการชายแดนให้มีประสิทธิภาพไม่สามารถดำเนินการได้เพียงฝ่ายเดียว ต้องมีการประสานความร่วมมือในทุกหน่วยงาน และทุกระดับทั้งภายในประเทศ และประเทศเพื่อนบ้าน โดยแบ่งได้หลัก ๆ ดังนี้

1. การประสานงานและความร่วมมือของชุมชน และประชาชนในพื้นที่
2. การประสานงานและความร่วมมือของส่วนราชการในระดับท้องถิ่น ภูมิภาค

และ ส่วนกลางภายในประเทศ

3. การประสานงานและความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน

นอกจากนี้ยังพบว่ามีปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขการลักลอบหลบหนีเข้าเมือง คือ

1. สภาพแวดล้อม มีลักษณะเป็นที่ราบถึงที่ราบสูง และมีสภาพเป็นป่าโปร่ง เป็นพื้นที่ที่ติดต่อกันทางบก ไม่มีแนวเขตแดนที่แน่ชัด มีเส้นทางและช่องทางข้ามแดนได้ง่าย ที่เอื้อต่อการลักลอบข้ามแดน พื้นที่บางแห่งยังคงมีพื้นที่อันตรายจากระเบิดที่ยังไม่ระเบิดตกค้าง ดังนั้นการลักลอบข้ามแดนต้องมีคนในพื้นที่นำพาข้ามแดน

2. ระบบการเฝ้าตรวจ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามแนวชายแดน ยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ และไม่มีการเชื่อมโยงเป็นระบบเครือข่าย เพื่อป้องกันคน และ ยานพาหนะลักลอบ เข้า – ออก ประเทศอย่างผิดกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับ ¹² ที่กล่าวว่า ปัญหาและอุปสรรคจากเจ้าหน้าที่พบว่า เจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ไม่เพียงพอ กำลังเจ้าหน้าที่ในการปราบปรามมีน้อยและมีภารกิจอื่นอีกมาก ไม่สามารถ ออกพื้นที่ทั่วถึงเจ้าหน้าที่ขาดการประสานงานอย่างใกล้ชิด ด้านการข่าวเจ้าหน้าที่ที่ รับผิดชอบมีน้อยและมีงานอื่นต้องรับผิดชอบด้วย งบประมาณและเครื่องมือในการ ดำเนินงานมีไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

3. ข้อกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมาย พระราชบัญญัติ และกฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ใน ปัจจุบันบทกำหนดโทษ ทั้งแพ่ง และอาญา มีโทษไม่รุนแรง พระราชบัญญัติป้องกัน และ ปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 มีความยุ่งยากในกระบวนการดำเนินคดี และ ใช้เวลานาน สอดคล้องกับพันเอกยงยุทธ คุณอริยะเมธิ ¹³ ที่กล่าวว่า ควรมีการปรับปรุง บทลงโทษของผู้ว่าจ้างผู้ลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย (รวมทั้งผู้ติดตามที่มาอยู่ ในราชอาณาจักร) และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ให้มีบทลงโทษที่เข้มข้นขึ้นเพื่อให้เกิดความ เกรงกลัว โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีความผิดจริงควรได้รับบทลงโทษเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า สอดคล้องกับ อนุชิต บุญรินทร์ ¹¹ ที่กล่าวว่า ประเทศไทยต้องมีการออก พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2560 ซึ่งมีการเพิ่ม บทลงโทษ นายจ้างที่มีการจ้างแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายอย่างหนัก สร้างความเกรงกลัว ให้นายจ้าง ส่งผลให้เกิดการเลิกจ้าง ทำให้ชาวเมียนมาร์เดินทางกลับประเทศ และเป็นการ บังคับว่าโดยปริยายว่าต้องเดินทางเข้ามาอย่างถูกกฎหมาย เพื่อที่จะได้รับอนุญาตให้ ทำงานอย่างถูกกฎหมาย

4. ชุมชน และประชาชนตามแนวชายแดน จากระบบเศรษฐกิจที่เป็นแบบทุนนิยม ทำให้ความร่วมมือของประชาชนลดลง และไม่เห็นถึงผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ที่เกิดขึ้นทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม

5. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน และส่วนราชการต่างๆ ขาดทักษะและความรู้ทางกฎหมาย และ พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง และการใช้ฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงาน

6. ประเทศเพื่อนบ้าน ระบบฐานของข้อมูลประชากรทางประเทศเมียนมาร์ และ สปป.ลาว ยังไม่มีการบันทึกประวัติผู้กระทำผิด พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง และการบังคับใช้กฎหมายของประเทศ

จากการศึกษา นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2562 – 2565¹⁰ ในเรื่อง การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมือง การป้องกัน และแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ และการรักษาความมั่นคงพื้นที่ชายแดน การป้องกัน และแก้ไขปัญหาคความมั่นคง ทางไซเบอร์ เพราะการลักลอบข้ามแดนโดยผิดกฎหมาย มีกลยุทธ์ ในการบริหารจัดการปัญหาสอดคล้องกับแนวทางการแนวทางการป้องกัน และแก้ไขการ ลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายที่กล่าวไว้ในบทที่ 2 แต่อย่างไรก็ตามปัญหาการ หลบหนีเข้าเมือง มีความเชื่อมโยงกับปัญหาอื่น อาทิเช่น การค้ามนุษย์ อาชญากรรมทางไซ เบอร์ อาชญากรรมข้ามชาติ จึงต้องมีการปรับกลยุทธ์ เพื่อให้ครอบคลุมมิติของภัยคุกคามใน การปฏิบัติงาน ดังนี้

1. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลคนเข้าเมืองให้ทันสมัย รวดเร็ว และสามารถ ตรวจสอบข้อมูลคนเข้าเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. การพัฒนา และส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือกับประเทศ องค์การระหว่าง ประเทศที่เกี่ยวข้องการค้ามนุษย์ และการป้องกันและแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง
3. เสริมสร้างศักยภาพบุคลากรในการดำเนินคดีการค้ามนุษย์ และผู้หลบหนีเข้าเมือง
4. จัดระบบการจ้างแรงงานให้สามารถคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของแรงงานไทย และ แรงงานต่างด้าว
5. ส่งเสริมให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ สามารถป้องกันตนเองจากการค้า มนุษย์ และสร้างเครือข่ายเฝ้าระวัง
6. พัฒนาการบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบต่างๆ เพื่อความมั่นคงปลอดภัยทาง ไซเบอร์ รวมถึงพัฒนาเทคโนโลยีสำหรับงานสืบสวน และป้องกันอาชญากรรมไซเบอร์
7. ส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการบริหารจัดการชายแดน การพัฒนา ด้านชายแดน และการพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เสริมสร้างความร่วมมือกับ ประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองได้กำหนดแนวทาง ดำเนินการโดยให้ความสำคัญกับความร่วมมือผ่านกลไกทวิภาคี

8. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนในบริเวณพื้นที่ชายแดนไทย และประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งให้ประชาชนตามแนวชายแดนมีส่วนร่วมในการป้องกันจากอาชญากรรมที่จะเข้าสู่ประเทศไทยผ่านช่องชายแดน

9. การเสริมสร้างความร่วมมืออย่างเป็นทางการเป็นเอกภาพในประชาคมข้าวกรอง และหน่วยงาน ภาครัฐ รวมทั้งหน่วยงานข้าวกรองต่างประเทศพัฒนาเครือข่ายด้านข้อมูลกับภาคเอกชนและประชาชน

จะเห็นได้ว่าการเสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนตามแนวชายแดน หน่วยงานภายในประเทศ และความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน เป็นสิ่งสำคัญในการแก้ไขปัญหาสำหรับการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย เป็นเครื่องช่วยในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ รวมถึงการปรับปรุงกฎหมายให้เหมาะสม และการบังคับใช้กฎหมายเป็นการสร้างความเชื่อมั่นแก่สังคม

บทที่ 4

บทสรุป

สภาพแวดล้อมพื้นที่ตามแนวชายแดน ไทย - เมียนมา และ ไทย - ลาว ส่วนใหญ่เป็นพื้นดินต่อพื้นดิน ไม่มีแนวเขตแดนที่ชัดเจน และบางส่วนเป็นแนวลำน้ำกั้น ง่ายต่อการลักลอบข้ามแดน โดยจะใช้ช่องทางธรรมชาติที่ประชาชนใช้เดินทางไปมาหาสู่กัน แต่อย่างไรก็ตามพื้นที่ตามแนวชายแดนของพื้นที่กองกำลังผาเมืองรับผิดชอบ ยังคงมีพื้นที่อันตรายจากระเบิดที่ยังไม่ระเบิด จึงจำเป็นต้องมีคนในพื้นที่เป็นคนนำพา รวมถึงอาจมีเจ้าหน้าที่บางส่วนรู้เห็นในการลักลอบข้ามแดน ซึ่งมีลักษณะที่มีการดำเนินการเป็นขบวนการในการลักลอบหลบหนีเข้าเมือง

ปัญหา และอุปสรรคการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองที่สำคัญ ได้แก่ สภาพภูมิประเทศง่ายต่อการลักลอบข้ามแดน ข้อกฎหมายประชาชน และเจ้าหน้าที่รัฐบางส่วนเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานขาดทักษะและความรู้ทางกฎหมาย

การป้องกัน และแก้ไขการลักลอบข้ามแดนในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังผาเมืองเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากภัยความมั่นคง รูปแบบใหม่ ที่มีความเชื่อมโยงในมิติต่างๆ หลังจกมีมาตรการผ่อนปรนสถานการณ์แพร่ระบาดโรคติดเชื้อโควิด 19 เพื่อเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ และการพัฒนาประเทศในระยะยาว จึงจำเป็นต้องเสริมสร้างศักยภาพ และมาตรการต่างๆ ในพื้นที่ชายแดน สรุปได้ดังนี้

1. การพัฒนาศักยภาพของคน และสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อคนที่อาศัยในพื้นที่ ชายแดน ให้เกิดความร่วมมือในทุกระดับตั้งแต่ชุมชนตามแนวชายแดน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายในประเทศ
2. การเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้มีความเป็นมิตร และร่วมมือระหว่างกันที่เป็นผลประโยชน์ร่วมกับประเทศไทย
3. การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเฝ้าตรวจ และลาดตระเวน รวมถึงพัฒนาระบบ ฐานข้อมูล และเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ให้มีประสิทธิภาพในการป้องกันการ ลักลอบหลบหนีเข้าเมือง

4. การบังคับใช้กฎหมาย และปรับปรุงกฎหมายให้มีความทันสมัย ทันท่วงที สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของคนในชาติ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. กลไกความร่วมมือระหว่างประเทศ เป็นปัจจัยสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย เช่น ขบวนการค้ามนุษย์ การก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์ เป็นต้น

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ชายแดน สามารถป้องกันภัยคุกคามต่างๆ ที่มาจากการลักลอบหลบหนีเข้าเมือง เช่น ยาเสพติด โรคอุบัติใหม่ เป็นต้น ที่ผ่านเข้ามาในประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความยั่งยืน

3. การเข้าถึงฐานข้อมูลของบุคลากร และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน เพื่อผลประโยชน์ของประเทศ โดยมีมาตรการควบคุมไม่ให้ข้อมูลรั่วไหลจนเกิดความเสียหายต่อประเทศได้

4. การวิเคราะห์ภัยคุกคามที่เกิดขึ้นในอนาคต และผลกระทบที่เกิดขึ้น ให้มีความพร้อมรับมือต่อภัยคุกคาม สำหรับการพัฒนาหลักนิยม และเครื่องมือเทคโนโลยี เสริมสร้าง ศักยภาพบุคลากร

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายของประเทศ กัมพูชา และเวียดนาม

เอกสารอ้างอิง

1. คำสั่งการป้องกันและสกัดกั้นแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ประจำปี 2564 – กกล.ผาเมือง
2. คำสั่งป้องกันชายแดน ประจำปี 2564 – ศปก.ทก.3 หมายเลขอ้างอิงสาส์น อช.001 ลง 1 ต.ค. 63
3. คำสั่งการป้องกันชายแดนประจำปี 2564 – กกล.ผาเมือง หมายเลขอ้างอิงสาส์น นถ.001 ลง 1 ต.ค. 63
4. พระราชบัญญัติ คนเข้าเมือง พ.ศ. 2522
5. พระราชบัญญัติ การทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2551 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนที่ 37 ก (22 กุมภาพันธ์ 2551)
6. พระราชกำหนด การบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2560 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 ตอนที่ 65 ก (22 มิถุนายน 2560)
7. พระราชกำหนด การบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนที่ 19 ก (27 มีนาคม 2561)
8. พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 ราชกิจจานุเบกษา 132 (86 ก) น.26 – 44 (8 กันยายน 2558)
9. พระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. 2528 ราชกิจจานุเบกษา 102 (118) น.1 – 32 (1 กันยายน 2528)
10. สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ 2562 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคง (พ.ศ. 2562 – 2565)
11. อนุชิต บุญรินทร์.การลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายในประเทศไทย ของชาวเมียนมาร์ หลังจากการเปิดประชาคมอาเซียน MYANMAR SMUGGLERS IN THAILAND AFTER THE OPENING OF ASEAN ECONOMIC COMMUNITY (AEC).วารสารนวัตกรรมสังคม.2563.ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2563
12. ฐิติพงษ์ อินวะชา, พันเอก.การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ภาครัฐในการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายของชาวโรฮีนจา.[เอกสารวิจัยส่วนบุคคล].กรุงเทพฯ:วิทยาลัยการทัพบก. 2560.

13. ยงยุทธ คุณอริยะเมธี, พันเอก. แนวทางพัฒนาบทบาทของทหารกองกำลังสุรสีห์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย. [เอกสารวิจัยส่วนบุคคล]. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการทัพบก. 2565.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ	พันเอก เชิดพงศ์ ช่วยบำรุง
วัน เดือน ปีเกิด	15 มกราคม พ.ศ. 2519
ประวัติสำเร็จการศึกษา	
พ.ศ. 2537	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ 35
พ.ศ. 2542	ปริญญาตรีวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
พ.ศ. 2542	หลักสูตรชั้นนายร้อย เหล่าทหารม้า รุ่นที่ 42
พ.ศ. 2548	หลักสูตรชั้นนายพัน เหล่าทหารม้า รุ่นที่ 49
พ.ศ. 2551	หลักสูตรหลักประจำ ชุดที่ 87 โรงเรียนเสนาธิการทหารบก
พ.ศ. 2562	จิตอาสา 904 "หลักสูตรหลักประจำ" (6 สัปดาห์) รุ่นที่ 4 โรงเรียนจิตอาสาพระราชทาน
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2552 - 2557	ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายข่าวกรอง กองพลทหารม้าที่ 1
พ.ศ. 2557 - 2558	หัวหน้าฝ่ายข่าวกรอง กองพลทหารม้าที่ 1 , หัวหน้าฝ่ายกิจการพลเรือน กองพลทหารม้าที่ 1
พ.ศ. 2558 - 2560	ผู้บังคับกองพันทหารม้าที่ 18 กรมทหารม้าที่ 3
พ.ศ. 2560 - 2561	ผู้บังคับกองพันทหารม้าที่ 12 กองพลทหารม้าที่ 1
พ.ศ. 2561 - 2562	เสนาธิการ กรมทหารม้าที่ 2
พ.ศ. 2562 - 2563	รองเสนาธิการ กองพลทหารม้าที่ 1
พ.ศ. 2563 - 2564	รองผู้อำนวยการกองข่าวกรอง กองทัพบกที่ 3
ตำแหน่งปัจจุบัน	
พ.ศ. 2564 - ปัจจุบัน	รองเสนาธิการ กองพลทหารม้าที่ 1